

SZENTES és VIDÉKE

VEGYES TARTALMU LAP

Megjelen vasárnap és csütörtökön
Előfizetési ár: Az Őtthon² havi melléklettel egy-évre 7 frt
A szépirodalmi melléklet nélkül
éjnyelvére 1 frt 25 kr., fél évre 2 frt 50 kr., egész évre 5 frt.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Kossuth-utca, Pollák-ház,
hová a kéziratok címzendők.

Hirdetéseket és nyílt-téri közleményeket
a kiadóhivatal
méréselt árjegyzék szerint számít fel

Emberbaráti intézetek.

Mintegy 8—9 éve, hogy e lap hasábjain először vettem fel egy megyei közkórház létesítésének szükségét. Néhai való S t a m e r Sándor volt akkor a vármegye alispánja és elismeréssel adozom emlékezetének, amikor konstátalom, hogy közvetlenül a cikk megjelenését követő megyegyűlésnek már előterjesztést is tett a közkórház érdekében úgy, hogy ez a kérdés — ha közben olykor szunnyadozott is, — azóta soha többé véglegesen le nem került a napirendről és különösen mióta Pollák Sándor dr lett a vármegye főorvosa, egyre közelebb is jutott a megvalósulás állapotához.

Most megérett a kérdés a kivitelre. A vármegye f. hó 13-an kezdődő közgyűlésén bemutatásra kerülnek a kórház építési tervei, bizonyosan el is lesznek fogadva és így már a jövő év tavaszán megkezdhetik a közkórház építését is úgy, hogy a modern, szép épület össze átadható lesz rendelkezésükre.

Min egy 10 év előtt megpendített eszmémnek láttom ebben joggal a teljes sikerét és nem csupán azt látom, hanem, ha a f. hó 13 ki megyegyűléstárgysorozatán végigfutok, örömmel tapasztalom azt is, hogy Csongrádvármegye közönsége áldozatkész az emberbaráti intézetek létrejöttének elősegítésében s hogy végre eljutunk ezen a téren is oda, hogy nem ez a legmagyarabb vármegye lesz az ilyen intézetek dolgában a legutolsó az országban, mint ami eddig, sajnos, tényleg volt.

A megyegyűlés tárgysorozatába ugyanis fel van véve annak az ajánlékozási szerződésnek a bemutatása is, melyet a törvényhatóság nevében Cs a t ó Zsigmond dr. alispán kötött Károlyi Sándorné grófnéval a régi szegvári megyeháznak az országos első gyermekvédő egyesület céljaira leendő ingyenes átadása tárgyában, mely egyesület Szegváron árvaházat akar csinálni a régi székhelyülből.

Egyszerre két nagy emberbaráti intézetet kap hát vármegyénk; mert hiszen, értesülésem szerint a szegvári árvaház építéséhez is már tavasszal hozzáfog a gyermekvédő egyesület. És ha ezen humanitárius intézetekhez hozzátesszük még a Horgoson F e h e r v á r y Celesztina úrnő nagylelkűségéből, 100000 frt tőkével most létesült árvaházat, bizvást elmondhatjuk,

hogy hosszú évtizedek mulasztását pótoljuk egyszerre a humanizmus terén.

Pedig örömmel jegyezhetjük fel, hogy ezzel az erre szolgáló segélyforrásaink még nincsenek is kimerítve. Így Szentesen még rendelkezésre áll a K i s s n é F r i g y e r Jozefa és S a r k a d i Nagy Antaléle két tekintélyes alapítvány, melynek mindegyike szintén árvaház céljaira van rendelve és csak idő kérdése, hogy felhasználható is legyen. Ezen fölül itt van a F i l ó János-féle nagylelkű adomány is.

Ha ezeket számításba vesszük, lehetetlen azon való sajnálkozásunkat elfojtani, hogy az első és harmadik helyen említett adományok felekezeti célokra vannak rendelve és minthogy nem elég tekintélyesek arra, hogy magukban is képesek legyenek az emberbaráti cél kivitelére teljes fedezetet nyújtani: míg kamatok kamataival olyan tekintélyes alappá növekednek, amennyi a kivitelhez elég, — bizony beláthatatlan időbe telik, míg rendelkezésükre megfelelhetnek.

E körülménnyel számolva és mert ma még életben van az egyik nagylelkű adakozó, a másik kettőnek közvetlenül érdekelt özvegye szintén életben van, — önként merül fel a gondolat: vajon — nem lehetne-e ezeket a nemeslelkű adományokat egyesíteni egy nagy egészbe és felszabadítani, az érdekeltek hozzájárulásával, a felekezetiesség nyűge alól? Ha ez keresztülvihető volna, amihez csak egy kis jóakarattal kell: úgy akkor emberileg számítva rövid időn gazdagíthatnánk a megyebeli jótékony intézetek számát Szentesen is egyvel, mert a három alapítvány együttesen megadná ehhez a módot és eszközöket.

Az erők egyesítése itt épp úgy, mint minden más téren nagyobb eredményt mutatna fel; míg ha szétforgácsolva maradnak az erők és az azok által nyújtott eszközök: külön-külön meddők lesznek beláthatatlan időkre és a nagylelkű adományozók intencióját egyhamar nem fogják megvalósítani. Lesz itt is ott is egy egy parlagon heverő, vagy kamataiban talán céltalanul segélyezésekben elforgácsoló összeg, mely elég tekintélyes ugyan alapítványnak és örök emlékezetére szolgál az alapítványt tevő nemes gondolkozásmódjának, ember szeretetének, de nem elég nagy ahhoz, hogy áldásosan szolgálja azt a célt, melyre rendelve volna.

És ha már sikerülne az erőknek ez az egyesítése, — ez ismét más kérdést volna előtérbe. Mert mikorra

ezek az alapítványok — az adományozók szerint — közvetlenül felhasználhatók lesznek, már két árvaház áll vármegyénkben rendelkezésre, ezek közül a szegvári közvetlen Szentes közelében. Ez a körülmény pedig közvetlenül annak a mérlegelésére vezetne, vajjon szükség van-e harmadik árvaházra is és éppen a szegvári közvetlen közelében, Szentesen, vagy nem volna-e észszerűbb az itt egyesített ezen alapítványokat, az érdekeltek beleegyezésével valamely más célú, szintén emberbaráti intézet létesítésére felhasználni?

Csak úgy odavetve hozakodok most elő ezekkel a kérdésekkel, melyekkel foglalkozni érdemes s a melyek elég fontosak arra, hogy elménket elfoglalják.

Ma még kedvező a helyzet arra, hogy az érdekeltek hozzájárulását üdvös változtatásához az alapítványoknak kinyerni lehessen és ha az erre hivatottak befolyásukat az érdekelteknél ez üdvös irányban érvényesítik: nem kételkedem a kedvező eredményben.

Hogy aztán az így egyesített erők eszközeivel Szentesen is árvaház létesüljön-e vagy más emberbaráti intézet: e fölött ismét lehet majd gondolkodni az alatt, míg kivitelre kerülhet a sor, mert hiszen az alapítványok még úgy sem válnak esedékesek.

Akik érdeklődnek a humanizmus ügye iránt, akik erre hivatottak, majd kitalálják annak a mikéntjét is: hogy lehessen az itt felvetett eszméket megvalósítani és a rendelkezésre kerülő eszközöket majdan a legáldásosabban gyümölcsöztetni a jótékonyosság szolgálatában.

Egyelőre örömmel tölt el az is, hogy a közkórház és a két árvaház létesülésével vármegyénk több évtizedes mulasztást pótol egy csapásra s hogy a huszadik századba ilyen nagyra hivatott emberbaráti intézetek létesítésével lépünk át.

Csak az első lépés nehéz ezen a téren is. A többi könnyebb lesz megtenni.

Kis emberek veszedelme. Tizenegy év óta, mikor a szesztilvány egész átalakulása ment keresztül és más alapokra lett fektetve, minden évben újabb és újabb intézkedések történtek, melyek bár lassan és észrevétlenül, egy egy talpalatnyi tért ragadtak el azon ezrekre menő családok lábai alól, amelyek italméréssel foglalkoznak.

Az érdekeltek belenyugodtak mindenbe; mit is tettek volna egyebet s egyre

csorbitott jogait és megszorított jövedelmüket félve, türelmesen hallgattak, nehogy még a meghagyott keveset is elveszítsék.

A legújabb italmérsi törvény, mely újvíkor lép életbe, azonban már szinte gyökerestül tépi ki az italmérséssel foglalkozó kis emberek egzisztenciáját, mert mikor eltölti őket az olcsóbb italok clarúsításától, akkor egyszerűen kivési kezűkből a megélhetés utolsó lehetőségét is.

Nemcsak arról van szó, hogy ez a törvény magasabb állami és társadalmi érdekeket is szolgál és közvetve a nagyon is elharapódzott iszákosságot volna kivágtatni, vagy legalább is csökkenteni. Mert ily feladat keresztülvitelében minden jóérzésű egyének támogatnia kell az államot.

De mivel az iszákosságot teljesen sem ez sem más törvény soha teljesen el nem törölheti, ebből önként következik, hogy a kereskedésekben és szatócsüzletekben ezután talán nem lesznek részeg emberek, de a korsmákban annál több lesz. És mivel a korsmák száma, még az új törvény megszorítása mellett is elég nagy, tehát majdnem ott maradunk az iszákosság tekintetében, ahol eddig voltunk.

Érthető azért, ha a törvény és az ezt kiegészítő utasítás által érdekeikben és létjogukban megtámadott kereskedők és szatócsok közt ez az új rend nagy izgalmat és nyugtalanságot idéz elő. Hiszen a kenyérről van itt szó, amelyet az új rendben feltétlenül elveszítének ezek a szerény igényű és szegény emberek; már pedig a kenyérért való felajdulás a legigazságosabb és leginkább megengedett.

Igaz — és ezt elismeréssel kell felemlenünk, hogy a pénzügyi hatóságok a maguk hatáskörében, a végrehajtásnál igyekeznek tőlük telhetően enyhíteni a törvény szigorát, — azonban végeredményében ők sem változtathatnak a dolgok és újvíkor csak bekövetkezik az új rend, amely ezer meg ezer családnak okozhatja romlását.

Ezek az aggodó, nyugtalanok emberek még egy utolsó erőfeszítésre tesznek kísérletet, hogy fenyegetett egzisztenciájukat megvédelmezzék.

A törvény meghozatala előtt is felemlítették ugyan a kérés szavukat, a nélkül, hogy az illetékes körökben meghallgatást találtak volna. Most újból erre tesznek kísérletet. Az ország összes fűszerkereskedői, szatócsai és kiskereskedői országos értekezletre gyűlnek közelebb össze a fővárosban és ez értekezletből fogják megkérni a pénzügyminisztert, hogy — ha már a törvényen nem változtathat, legalább enyhítsen utasításokkal annak keresztülvitelén.

Ezer meg ezer törekvő, beszületes és munkás polgárnak létfenntartásáról van itt szó; arról, hogy elpusztuljanak-e a törvény túlszigorán és ezzel elpusztuljon egy tekintélyes állami adóalap, — vagy hogy a szigor enyhítésével biztosíthatassék továbbra a megélhetésük?

A választás e két lehetőség közt nem nehéz s hiszünk, hogy a kisemberek teje fölül elhárul a veszély, kívánságuk teljesítésével.

A gyanú.

A Csongrád megyei Ellenzékek f. évi 46-ik számának vezércikke az utcák aszfaltburkolásával üdött állítólagos vizsgálókkal foglalkozik, még pedig egyenesen úgy, hogy vádat emel a polgármester

és gazdasági tanácsnok ellen, kiket — a nevezett újság szerint — a városi tanács az utcaburkolás munkájának ellenőrzésével bízott meg, hogy ezt a kötelességüket nem teljesítik, sőt összejátszának a vállalkozóval a város megkárosítására, bizonyosan azért, mert ebből szépen sápolnak.

Az újságikk minket nem lep meg. Nem új jelenség nálunk, de meggyőzökesedett általános szokás, hogy itt a gyanú mindjárt közel férkélzik mindenkihez s az emberek el se tudják képzelni, hogy ó rajtuk kívül más is lehet talán beszületes. Hiszen e gonosz indulatokból táplálkozó rossz szokás révén mondta Sándor József, az Emke volt titkára, mikor Simaék tüntetően itt ülészettkék az Emkét, hogy ilyen várost mint Szentes még soha nem látott, mert itt az idegennek mindég azt kell hinnie, hogy csupán az az egy ember beszületes, a kivel éppen beszél, a többi ellenben mind köztönleges gazember, legalább is rabbiogyilkos.

Es ha tudjuk, hogy az Emke akkor itt járt főembereit a Simaék tabora foglalta volt le magának egészít időzésük alatt, hogy tehát massal képez az urak nem is érintkeztek és így Sándor János tőlük nyerte városunkról azt a benyomást, melynek a fentmondottakban kifejeztés is adott: annál kevésbé lephet meg bennünket az, hogy a — Szentes nagy szerencséjére — immár elenyészően kicsinyre leovadt Simista táborból még ma is alacsony gyanúval tamadnak mindenkire, a ki nem ő hozzájuk — a szerintegy egyedül beszületesekhez tartozik.

Senkünk, sem kedvünk nincs, magunkat a polgármester, vagy a gazdasági tanácsnok védelmezőitől feltolni. Majd megvédik ők magukat, ha akarják ott és úgy, ahogy és ahol jónak látják. De a saját tisztességét elöltötték s azt tartjuk, hogy a tisztességes sajtónak, mikor köztisztviselők ellen súlyos vádakkal lép fel, állítenek most a Cs. E. ben is kifejezésre jutnak, első és elengedhetetlen kötelessége az, hogy a miről is, annak jól utána nézzen és ne hazudozzon hatásvadászas kedvüért sem, hanem vádjait bizonyítani is tudja.

Magunk is hoztunk fel súlyos vádakat főbb tisztviselők ellen, de kezünkben okmányozó bizonyítékokkal s aztán, mert hivatalosan üldöztek és sajtóperbe is fogtak érte, úgy bizonyítottunk, hogy felmentésünk az esküdtbírósnál egyhangú volt.

Hát pusztán ezért foglalkozunk a Cs. E. vádjaival, melyeknek írja annyi fáradságot se vett magánuk, hogy utánajárjon, vajjon csak részben is igazat fog-e mondani, hanem csak úgy hasból veti rá a gyanú mérget a város két főtisztviselőjére, jól tudván, hogy a kit sárral megdobnak, legyen olyan tiszta bár, mint a frissen hullott szűzfőhé: a nagy tömeg előtt mindég megtapad azon egy kevéske szenny.

Lássuk csak a vádat. Azt mondja, hogy a városi tanács Lakos polgármestert bízta meg az aszfaltburkolás vállalatának ellenőrzésével, meg Novobáczky tanácsnokot, de bízzék az urak nem gyakorlatlanak semmi felügyeletet, bizonyosan azért, mert összejátszának a vállalkozóval, hogy annak több haszna legyen, amiből aztán nekik is jut.

Bizony-bizony már a kiinduló pontja is hazugság ennek a vádnak, mert a tanács a nevezett két főtisztviselőt nem bízta meg a felügyelettel.

Novobáczky tanácsnok ugyanis, már a munka megkezdése küszöbén előterjesztést tett a tanácsnak, nagymérvű hivatalos elfoglaltságára való tekintettel azt kérve, hogy — miután ő fizikailag képtelen volna a munka menetét felügyelni, küldjön ki valakit a tanács által a főtisztviselő felügyeletére.

A tanács aztán f. évi 9546. sz. alatt tárgyalta a tanácsnok ezt az előterjesztését és méltányolva annak indokait, kivételesen Abaffy Zsigmond mérnököt, mint szakembert bízta meg az egész útépítésmunkájának ellenőrzésével, mely megbízást a nevezett elfogadta és annak pontosan, lelkiismeretesen meg is felel, ellen-

őrvén úgy a beton-alépitmény keverékét, mint a főtisztviselő vastagságát.

Ez az igaz s hogy így van: erről a Cs. E. cikkírója is meggyőződhetett volna, ha újságírói kötelességét lelkiismeretesen akarja teljesíteni és nem egyedül áll volna a célja, hogy gyanúsítsa.

Epp oly kevéssé igaz az is, amit a beton-alapozásról ír, abban a formában, ahogy megírja.

A vállalkozó ugyanis megkezdte az építkezést kavics- és cement-keverékkel, ahogy szerződése előírja. Egy szakasz így is épült ki, mikor közbejött a Duna nagymérvű aradása, mely víz alá vette a vállalat által Budapestben Szentesre lefoglalt kavicsot.

Azonnal szaladgáltak mindenféle más kavicsért és sikerült is nekik Szolnokon szereznii be valamennyit, ami azonban nem volt elegendő az itteni munkához.

Ily viszonyok közt tett előterjesztést a vállalat a tanácshoz, engedték meg a kapott kavicsot zúzott téglával keverni, hogy szükségletükhöz elég legyen; mi ellenében viszont kötelezték magukat a beton-alap állékonyságát azzal fokozni, hogy egy hányaddal több cementet tessenek a keverékbe, mint a mennyire szerződés szerint kötelezve vannak.

Erre adott a tanács engedélyt és így történik most a beton-alapozás kavics, zúzott téglá és cement keverékkel. Mert ha nem így történne, ugyan miacsk hozatná akkor a vállalat ide a Tiszán azt a 6—7 óriási slepp kavicsot, aminek idehozatala maga a Cs. E. cikkírója is tud?

Talán csak nem azért, hogy a cikkírónak fegyvert adjon a kezébe az alacsony gyanúsítások egész sorozatához? Mert ha igen: ez egy kicsit költséges passzió volna a vállalat részéről.

Hogy most már állékonyság tekintetében megfelele-e az így készült beton-alap a tisztán kavics és cement-keverékből készülő alapnak: e fölött lehet vitakozni. De ez még nem ok arra, hogy sápolással vadoljunk köztisztviselőket.

Az armentesítő fúrulatnál például — tudunkkal — nagy arányú és átmérvő beton-áttereket készítenek zúzott téglá és cement-keverékből, melyek szilárdsága és teherhordó képessége ellen eddig soha semmi kifogás fel nem merült. Ebből joggal következtethetünk arra, hogy a kavics, zúzott téglá és cement megfelelő keveréke nem lehet olyan rossz, amilyennek a gyanúító cikk feltüntetni szerene.

Nem éppen helyénvaló volt hát a két főtisztviselő ez az alacsony meggyanúsítása, mert az ilyes gyanúból mindég visszahull legalább annyi az értelmi szerzőjére, amennyit a német példaszó így fejez ki: „Amilyen az ember, olyan a gondolata.”

Ujdonságok

Szentes, 1899. október 12.

— **Emlékeztető.** Csongrád vármegye törvényhatósági bizottsága holnap délelőlt 10 órakor kezdi meg rendes évnegyedes közgyűlést, melynek tárgysorozatába annyi nagytfontosságú ügy van felvéve, hogy pártunk megbízottsági tagjai figyelmébe nem ajánlhatjuk eléggé a gyűlésen való tömeges megjelenést.

— **Értekezlet a városi költségvetésről.** V. d. n. y. Andor dr. főispán elnöklésével múlt vasárnap volt meg a lapunkban előre jelzett értekezlet a város jövő évi költségelőirányzatának megbeszélésére. A főispán által meghívottak 1—2 kivétellel mind megjelentek ezen az értekezleten, melyen bár csak a rendes bevételek tételeit vették át, a városi számvevő és gazd. tanácsnok előadásai alapján, sok olyan eszme került felszínre, mely a városi háztartás egyensúlyának helyreállítását közelebb hozná, megvaló-

sítása esetén, a realizáláshoz. Behatóbb eszmecserére szolgáltatott anyagot különösen a városi téglszát ügye, mely címen a költségvetésbe 10000 frt bevétel van felvéve, holott az előző két év egyikében se folyt be megközelítően se ez az összeg. Az értekezlet jövő vasárnap folytatja félbenmaradt munkáját, mikorra a téglszát mult évi fentartásának és jövedelmének képe, a fősztámentál által akkor beterjesztendő hiteles adatok alapján tisztán áll majd a bizottság tagjai előtt. Amit a város ezen üzemeről eddig tudunk, csak megerősíti 11 éves meggyőződésünket, hogy a téglszát mint városi üzlet nem haszonnal, de tetemes kárral jár, melynek további fentartását semmiféle közérdek nem parancsolja, beszüntetését azonban, a város mostoha anyagi helyzetének ismerete mellett, a józan ész parancsolja. A mult vasárnapi értekezletben résztvevő meghívottaknak is ez volt 1-2 tag kivételével az egyhangú véleményük és reméljük, hogy ez a jobb belátás kerül majd túlsúlyra a költségvetés közgyűlési tárgyalása során is.

— **Érdekes idegenek jártak a napokban városunkban.** Hosszú fekete kalfányszerű kabátjokat, napbarnította arcaikat és fekete körszakalókat látva, keletről ide száradt zsidóknak látszóttak; különösen csak akkor tűntek fel, ha a nyakukba akasztott fesületet látta az ember. Ilias Anton és Simon Anton is kisázsiai Tyisir községből való kath. szerzetesek voltak, kik egy a nevezett községben építendő templom javára való gyűjtés céljából egész Európát bejárták. 3 év óta járják a kontinenset, s azóta több európai nyelvet, köztük a magyart is elsajátították. Feljegyzésére méltónak tartjuk véleményeiket, melyeket magoknak egyes európai nemzetekre vonatkozólag megalkotnak. Az angol — mint mondják — idegenmel szemben hideg és tartózkodó, adakozni nem szeret. A francia barátságos, vidám, adni azonban ősem szeret. A legadoközöb és legbarátságosabb a magyar és német, mely alatt azonban nem értenőd a mi kedves osztrák sógorunk, mert hisz három és félszáz éves közvetlen tapasztalatunk van róla, hogy szívesebben vez szászor, mint ad egyszer. Az örmény nemzetiségű török alattvalók hatóságai engedélyvel városunkban is gyűjtöttek 2 napig, s azután mentek tovább keletre, vissza Kisásziába, hol szerintök szebb az élet, pazarabb a természet, a megéltetés is könnyebb, csak egy hiányzik, mi pedig az embernek vele született joga, — a szabadság. Mert sajnos, e két fogalom: szabadság, török uralom; még ma is kizárják egymást.

— **A közkórház tervéi.** Megirtuk már, hogy Csordacsics nagyváradi műépítész elkészítette a vármegyei közkórház építési tervét, azután személyesen járt Szentesen, hogy a beküldött tervek tekintetében az alispánnak az esetleg kívánt felvilágosításokat megadja. Volt alkalmunk a tervek megtekinteni és mondhatjuk, ezek kivételéről nem csupán egy szép és monumentális épülettel gazdagodik a város, hanem rendeltetésének is minden tekintetben megfelelő lesz ez az épület. A tervező által adott költségvetés számításba veszi, hogy 3000 frt folyik be a lebontás alá kerülő épületek anyagából. Számításba vesz egyéb, lehető megtakarításokat is, melyek a költségvetés végösszegét csökkentenék, amelyek közül azonban, szerintünk csupán a trachomapavillonra előirányzott 3006 frt volna leüthető, miután a trachomasok osztálya a nélkül is elhelyezhető lesz az új kórházban. Így végeredményben 8290 frt 83 kr. lesz az építés költségvetése, a kivételről zárt ajánlati verseny útján várható esetleges megtakarításon kívül, mely költségben egy — a kórházi telken fúradó ár-

tézi kút és a csatornázás kiadása is, befoglalattatik. Minthogy pedig a vármegyei kórházalap ez idő szerint, a számításba vehető időközi kamatokkal együtt haladja a 116000 forint, remélhető; hogy az új közkórház belső felszerelésének kiadásai dacára is, még takaros összeg marad meg a kórházalaphoz, később előállható esetleges szükségletek vagy bővítések költségfedezetére.

— **Panasz a közfürdő kezelője ellen.** Szinte állandó rovatot nyithattunk volna, ha mindazokat a rendelkezéseket és panaszokat tárgyalni akartuk volna, melyek a városi közfürdők kezelője ellen felmerültek. Most újabban egy városi tisztviselő emelt panaszt a tanácsnál, a legszigorúbb vizsgálat megtartását kérve a kezelő ellen, mivel az ottani visszaélések és rendeltetések tovább nem tűrhetők. Panaszos, feljelentésében elmondja, hogy a fürdeni óhajtoóknak kiadják a jegyet, s mikor az illető már levetkőzött s fürdőni akar, adják tudtára, hogy nincs víz s így nem lehet fürdőni, mire azután a felültezt fürdővendég szépen felöltözhöz újra s elmehet, pénzt azonban nem kapja vissza. Ugyanakkor midőn a fent leírt eset a nevezett tisztviselővel megtörtént, egypár egyén fürdött, de mint ők mondták, nem jegyet váltottak, hanem külön fizettek a fürdőkezelőnek, s így vízhez tudtak jutni. Hat biz ez súlyos panasz, s míg a kezelő ilyenét való eljárása a fürdőző közönséget a közfürdő használatától valószálgal elvadija, másfelől a város nagymérvű anyagi megkérősitást vonja maga után, mivel így a nagy költséggel felépített s fentartott fürdő, nemcsak, hogy jövedelmi forrással nem szoiágl, hanem a befektetésnek megfelelő százalékot sem hozza be. A feljelentésnek, — mint hisszük, meg lesz a kívánt eredménye, mivel Lajos Imre dr. polgármester — ki az ilyen dolgokban kiméletet nem ismer, — a vizsgálat folyamán beizagolást nyert tények után, bizonyára a legszigorúbb megtorlást fogja alkalmazni a rendetlen, s lelkiismeretlen kezelő ellen.

— **Várady Árpád kanonok.** A csanádi püspökséghez kanonoknak nevezte ki a király Várady Árpád miniszteri osztálytanácsos, pápai kamarást és apátot. Várady Árpád dr. városunk szülötte, Várady Lajos gyógyszerész fia, aki ma 34 éves, 11 év óta lelkész és idestova 3 éve, hogy — mint miniszteri osztálytanácsos, a kultuszminisztériumban a katolikus vallásügyi osztály vezetője. E szerint ma valószínűleg ő a legfiatalabb kanonok az országban és okunk van kiváló földünknek szívből gratulálni az őt ért újabb kitüntetés alkalmából.

— **Rendőri erély.** Szép erény az erély, főleg ha a rendőri erély, de hát mint látszik, a mi rendőrségünk ilyen erényekben nem igen bővelkedik. Ismételtén felhívtuk ugyanis a rendőrség figyelmét a tyúkpiac-terei ócska téglahalmzra, mely a mellett hogy az egész útca képét elcsúfítja, még rondító helyül is szolgál, s így éppen egy iskola, egy gyógyszerész és piac szomszédságában, a város legfőbb közlekedési vonalán, undorító büzt terjeszt. Az ismételt figyelmeztetés dacára sem látjuk semmi intézkedésnek sem a nyomát, úgy annyira, hogy most a zsidó hitközség előjárósága írt át a kapitánysághoz, miszerint kényszerítse a téglarakas tulajdonosát: Farkas Eugenia kisasszonyt annak eltakarítására, másrészt pedig intézkedjék, hogy nevezett, a zsidó iskolára szolgáló gyenge és korhadt deszka-kerítésétől hordassa el az ott felhalmozott épület-gerendákat és egyéb építkezési anyagokat, mivel azok kidöntéssel fenyegetik a rossz kerítést, s az esetleg az udvaron játszó gyermekekre életveszélylyel is járhat. Igazán kíváncsiak vagyunk rá, hogy mikor nyilatkozik meg már az a híres erély. Nem hisszük, miszerint odaig terjedne a rendőri vezetésnek nemtörődősége, hogy felsőbb beavatkozást keljjen e dolog valahárai rendezésére igénybe venni.

— **Helyreigazítás.** Lapunk előző száma-

ban hirt adtuk a városi vendéglőben folyó hazárdjátékról, melynél gyanútan embereket a szó szoros értelmében kifosztogattak és megbotránykozáunknak adtuk kifejezést a felett, hogy kapott értesülések szerint a vendéglő mostani bérője H a l a s z Janos is nemcsak eltűri heijeségeiben a hazárd kártyásokat, hanem maga szedi el tőlük a kártyapénzt is, bár tudhatna, hogy elődjénél a tiltott szerencsés-játék miatt már rendőri beavatkozás is szükségessé vált. E hirt most utóbbi részben helyre kell igazitanunk, mert téves információ alapult. H a l a s z Janos vendéglős ugyanis tanúkkal igazolta előttünk, hogy ő nem tűri kávéházában a hazárdkártyásokat. A nehezelt esetben is távol volt hazulról, mikor a hírlünkben megnevezett egyének kártyáznai leültek és csakhamar ferblizni kezdtek, hogy egy körmük közé kaparított áldozatot pénzéből kifosszanak. Miker aztán H a l a s z hazaérkezett s a ferblizést látta, nyomban maga vette el a kártyát a hazárd játékosoktól és — miután rezonézottak, a rendőrséggel fenyegetőzve kergette ki őket a vendéglőből. Miután ezt előttünk szavahihető tanúk is igazolták, az igazság érdekében kötelességünknek tartottuk a kérdéses hirt ezekben helyreigazítani.

— **Szakirodalmi pályázat.** A szegedi kereskedelmi és iparkamara, mint a magyar kereskedelmi és iparkamarák szakirodalmi alapjának kezelője, 1000 korona díjat tűz ki a következő szakmunka megírására: A kisipar jövője, azon iparágakra vonatkozólag, melyek a mai termelési viszonyok közt felészthető; és a fejlesztés eszközei. A jellegű levéllel ellátott pályamunkák 1900. évi május 30-ik napjáig küldendők be a kereskedelmi és iparkamara kához Szegedre. A díj odaítélésére kiküldött bizottság a beérkező pályamunkákat tagjai közül választandó bíráloknak adja ki és azok írásos bíralati jelentése alapján az 1900. évi országos kamarai értekezletnek tesz előterjesztést a díj odaítélésére, megjegyezve, hogy a díj csak irodalmi becsű munkának ítélhető oda és hogy a díjazott munka egy éven belüli első kiadási joga és kötelezettsége a szakirodalmi alapot illeti.

— **Állategységügyi kihágás.** Kardos Jenő városi állatorvos jelentést tett a kapitányságnál, miszerint Csernus Imre Kis-Tőke 104, szám alatti lakos 15 drb. orbánc betegségben elhullott sertésért az út mellett lévő árokban, mindössze egy ásonyi mélységre ásatta el a nélkül, hogy erről jelentést tett volna. Az elföldelt sertéske a kutyaq azután kikaparták, s azontul elföldeletlenül rohadtak, rettenetes büzt terjesztve az egész környéken. Csernus Imre úgy látzik nem igen respektálja a törvényeket s magát legalább is azok fölött állónak tekinti, de hát vannak a törvénynek olyan sújtó intézkedései is, melyek az ilyen semmibe nem vezt méltó megtorlásban részesítik. Így a jelen kihágást is az 1888. évi VII. t. c. 152. §-a 300 frtig terjedhető pénzbüntetéssel s egy hónapi fogház büntetéssel sújta s bizony az ilyen eljárással szemben nem ártana a törvény legszigorúbb intézkedését igénybe venni, hogy legalább az ellene vétőnek a szájában maradjon az ilyen kihágás elkövetésének az íze.

— **Rakonezátlan iparos tanoncok.** A főgimnázium igazgatósága minden vasárnap délelőttre, a mikor is a rajtécmben az iparos tanoncok oktatást nyernek, az ott elhelyezett tárgyak megvédésére és a rend fentartására egy rendőrnök a kiküldetését kérte. Nem rendőrnök, hanem bot kell oda; mert elvégre is szép vívmánya a humanizmusnak a botbüntetés eltörlése, de viszont a tanoncság sem privilegium minden gazemberség elkövetésére, s bizony még ott rendőrnök felvigyáznai a rendre, mindig fognak impositorságot követelni, ha a rend őre félretekint, de a kit valami huncutságért úgy elnadrágoznak, hogy még egy hét mulva is sziszeg ha leül, az bizony ovakodni fog még egyszer rendelkezéses dolgot elkövetni.

— **Drága libakoppasztás.** Mig Gézi Julianna III. t. 446. szám alatti lakos f. hó 7-én délelben az udvaron koppasztott egy libát, azalatt valami szemfüles tolvaj a nyitva ha-

